SJORS

BEHOORT BIJ PANORAMA 14 SEPTEMBER 1939

HOE JANTJE ZICH EEN SCHIP VAN 500 TON VOORSTELT

VAN EEN ZONNEBLOEM EN EEN VIOOLTJE

IN de koele, zwarte aarde lagen twee zaadjes naast elkaar. Een klein, rond, bruin zaadje en een groot, grijs en wit gestreept zaadje, dat ovaal was. Het meisje met de blonde krullen, dat Truusje heette, had de zaadjes nog maar enkele dagen geleden in de grond gestopt. De eerste dagen scheen het alsof de zaadjes sliepen. Ze hadden ten minste elkaar nog niet opgemerkt. Daarbij kwam nog, dat het heel donker in de grond was. Er waren nog meer zaadjes in de aarde. Truusje had er zeker wel dertig in gedaan, maar die lagen alle veel verder van elkaar dan deze twee, zodat ze elkanders aanwezigheid in het geheel niet bemerkten. En nu plotseling hadden die twee zaadjes, het kleine bruine en het grote gestreepte, bemerkt, dat ze zo dicht bij elkaar lagen. Zó dicht, dat ze samen konden spreken.

„Wat ben jij voor een zaadje?" vroeg het kleine bruine ding aan het gestreepte.

„Ik ben een zonnebloemzaadkorrel," sprak deze. „En jij? Hoe is jouw naam?"

„Ik ben een violenzaadje," piepte het kleine, bruine korreltje.

„Nog nooit van gehoord," bromde het zonnebloemzaadje. „Vertel eens, hoe zie je er uit als je een bloem bent geworden?"

Het violenzaadje vond de stem wat onvriendelijk en dacht er over of het wel zou antwoorden, maar toen schoot haar ineens te binnen, dat er geen andere zaadjes in de nabijheid waren, waarmee het kon praten. En daar het violenzaadje zich verveelde in die donkere aarde, waar het niets zien kon, besloot het om toch maar te antwoorden.

„Nou, zeg je haast wat?" bromde het zonnebloemzaadje.

„Ik ben maar een heel laag bloempje, wanneer ik tot bloei kom," sprak het bruine korreltje. „Meestal zijn we lila of paars van kleur; ook wel eens geel. De mensen zeggen wel, dat het lijkt of wij, viooltjes, van fluweel gemaakt zijn. En ik heb eens een klein meisje horen zeggen, dat het net is of wij gezichtjes hebben."

„Hm, hm," bromde het zonnebloemzaadje, „zal ik nu eens vertellen, hoe ik er uit zie als ik een bloem ben geworden?"

„Ja, graag," sprak het violenzaadje.

„Wij, zonnebloemen, zijn de grootste en hoogste van alle bloemen. We hebben een bruin hart en een grote, gele krans van bloemblaadjes daarom heen. Net zonnen gelijken wij, daarom noemen de mensen ons ook zonnebloemen. Wij worden soms groter dan de mensen. Ik was al bang, dat jij een vreemde bloem was, die ik niet kende en dat je nog hoger kon worden dan ik. Maar gelukkig is dat niet zo. Daar ben ik blij om."

„Wat zou het nu hinderen als er een bloem was die hoger was dan jij?" sprak het kleine bruine korreltje. „Alle bloemen zijn immers mooi en of ze nu groot zijn of klein, wat doet dat er toe?"

„Dat wil ik niet," sprak weer het zonnebloemzaadje. „Ik ben de grootste en wil de grootste blijven."

Het violenzaadje gaf geen antwoord meer; het vond dat zonnebloemzaadje heel trots en nogal onvriendelijk. Dagenlang spraken de zaadjes niet met elkaar. Toen begon het zonnebloemzaadje opeens weer:

„Zeg, klein bruin ding, waarom spreek je niet meer?"

„Ik wil graag hard groeien," sprak het violenzaadje, „en ik ben bang als ik zoveel praat, dat het niet zo hard gaat. Ik wil graag gauw boven de aarde uit zijn, dan kan ik ten minste wat zien. Laten we dus niet meer praten en afwachten, wie het eerst boven de grond uit is."

„Ik, natuurlijk," sprak het zonnebloemzaadje.

„Dat zullen we afwachten," zei het violenzaadje; „wie van ons het eerst wat ziet, moet het de ander zeggen, zullen we dat afspreken?"

„Mij goed," sprak het zonnebloemzaadje, „maar ik weet zeker, dat ik jou wel zal moeten vertellen, hoe het er boven de grond uitziet."

Het was natuurlijk heel dom van het zonnebloemzaadje om zo te spreken, want het kon immers niet weten, hoe het zou gaan?

Zo gingen enige weken voorbij. De zaadjes, die in de donkere aarde lagen, begonnen langzaamaan te veranderen. Ze kregen een stengeltje, dat naar boven groeide en worteltjes, die naar beneden groeiden.

Truusje, de blonde krullebol, kwam iedere dag met een gietertje water de tuin in en goot dat over de aarde heen op de plekjes, waar ze de zaadjes in de grond had gestopt en elke dag keek ze of er al wat boven de aarde uitkwam. Tot ze op een dag moeder riep.

„Kijk eens, moeke," zei ze, „ik zie kleine plantjes komen."

„Dat zijn viooltjes, kind," zei moeder. „Ik zie het aan de blaadjes."

Maar nog vóórdat Truusje de plantjes ontdekt had, wist de zonnebloem al, dat ze niet de eerste was. Heel vroeg op een morgen had het viooltje geroepen: „Piep, piep, ik ben er."

„Hoe is het mogelijk," sprak de zonnebloem. „Ik had de eerste moeten zijn."

Ze bromde nog een poosje door, maar vroeg toen heel nieuwsgierig: „Vertel eens, viooltje, wat zie je om je heen?"

....kwam iedere dag met een gietertje water de tuin in....

„Allemaal broertjes en zusjes van me, ook viooltjes en verder alleen maar bomen en struiken. Het andere zaad is nog niet opgekomen. Het is heerlijk te kunnen zien en de zon kan ik nu beter voelen dan toen ik nog onder de grond zat."

De zonnebloem gaf geen antwoord. Ze was boos en jaloers op het viooltje, maar het viooltje

was zo verheugd rondom zich te kunnen zien, dat het er geen erg in had, dat de zonnebloem niet antwoordde.

Telkens opnieuw vertelde ze de zonnebloem van al het heerlijks dat ze zag en hoorde; van de mooie blauwe lucht omhoog; van de heerlijke, warme zonnestralen; van de vogels, die zo mooi zongen in de bomen. En hoe heerlijk het was, als Truusje de fijne waterdropjes uit het gietertje over haar heen sprenkelde. En toen, enkele dagen later, hoorde het viooltje ineens de bromstem van de zonnebloem vlak naast zich.

„Hè, hè, daar ben ik eindelijk. Nu kan ik eens zien of het waar is wat je allemaal vertelde."

Wat klinkt dat onvriendelijk, dacht het viooltje.

„Je bent nu nog groter dan ik," zei de zonnebloem, „maar over een paar dagen heb ik je ingehaald."

„Ik vind het best, hoor," zei het viooltje, „ik verlang er niet naar zo groot te worden."

Het was zoals de zonnebloem gezegd had. Na enkele dagen stak ze al boven het viooltje uit. En toen ging het steeds sneller. Na enkele weken was de zonnebloem drie decimeter hoog en na een maand was ze de grootste van alle planten in de tuin. Ze was zelfs groter dan de andere zonnebloemen, zó had ze zich gerekt en gestrekt. Ze keek steeds minachtend op het viooltje neer, dat vlak naast haar in de grond stond. Maar dat kon het viooltje niet schelen. Dat was enkel maar blij met alles rondom zich, met de heerlijke, warme zon en met de waterdropjes uit het gietertje van Truusje. Met de vliegjes en mugjes, die even kwamen uitrusten op haar stengeltjes. En vooral was het viooltje heel blij, dat het zoveel bloemknopjes kreeg. Het waren er zeven en die zeven knopjes zouden over een paar dagen allemaal prachtige fluwelen viooltjes zijn. Ze was daar zó blij om, dat ze er over moest praten.

„Zeg, zonnebloem," zei ze, „ik heb zeven knopjes, zie je wel."

„Hm, hm," bromde de zonnebloem, „ik heb maar twee knoppen, maar één knop van mij is wel vijfentwintig maal zo groot als zo'n knopje van jou.

Maar luister eens, viooltje, ik heb een vreemde, brutale plant ontdekt. Die is bijna zo groot als ik; ze zal me toch niet durven inhalen? Weet jij, hoe die plant heet?"

„Ja," zei het viooltje, „één van m'n zusjes, die vlak bij haar staat, heeft het haar gevraagd en het steeds verder verteld. Het is een stokroos en de stokroos heeft er bij gezegd, dat ze nog hoger kan worden dan een zonnebloem."

„Wat vreselijk brutaal," riep de zonnebloem. „Dat zal niet gebeuren. Viooltje, ik praat niet meer; ik moet nu enkel maar groeien, zodat ik die brutale stokroos vóórblijf."

Het viooltje schudde met haar knopjes, alsof het wilde zeggen: „O, domme, domme zonnebloem."

De zonnebloem rekte zich dagelijks zo veel ze kon. Steeds gelukte het haar, de stokroos vóór te blijven. Op een morgen riep ze tegen het viooltje:

„Kijk eens, mijn ééne knop komt boven de schuur uit. Nu kan ik de andere tuinen zien. Dat kunnen jullie geen van allen, zeg."

Die dag ging de bovenste knop van de zonnebloem open en alle bloemen in de tuin bewonderden de prachtige bloem.

„Net een zon, met die mooie gouden krans van bladeren," fluisterden de viooltjes tegen elkaar.

Alleen de stokroos zei niets.

„Vind jij haar niet mooi, stokroos?" vroeg een viooltje.

„O, jawel," antwoordde de stokroos. „Heel mooi, maar ook heel trots; als dat maar goed afloopt. Ik behoor tot een oude, wijze familie en heb nog nooit meegemaakt, dat hoogmoed tot iets goeds leidt."

De viooltjes schrokken van die wijze woorden. Zou de stokroos gelijk hebben? Ze leek wel heel knap....

De volgende dag regende het. De bloemen waren blij met dat verfrissende bad, maar 's middags begon het vreselijk te waaien. Dat was minder prettig. De bloemen moesten hun stengels steeds met de wind meebuigen, opdat ze niet zouden breken. Tegen de avond stormde het. En, hoewel de wind een geweldig leven maakte, hoorden alle bloemen daar bovenuit iedere keer een bloemenschreeuw. Wat was dat? Een bloem die pijn had? Maar welke? O, nu zagen ze het. De wind sloeg iedere keer heel hard de stengel van de zonnebloem, die boven de schuur uitgroeide, tegen de rand van het dak. Dat deed natuurlijk pijn. De andere bloemen konden meegaan met de wind. Die stonden vrij en de lage bloemen waren juist beschut door de schuur. Het viooltje had medelijden met de zonnebloem, want ze zag wel, dat de dikke, stevige stengel niet sterk genoeg was voor die klappen. De stengel rafelde en werd steeds slapper.

„Houd maar moed, zonnebloem, straks zal de storm wel bedaren," riep het viooltje naar boven. Even later knakte de stengel van de mooie, trotse bloem en hing de gouden krans droevig omlaag. De regen droop langs de blaadjes op de grond. Het leek net of het dikke tranen waren, die de zonnebloem schreide. Het viooltje werd er ook verdrietig van. Alle tranen van de zonnebloem kwamen terecht op haar knopjes.

....maar 's middags begon het vreselijk te waaien.

„Het is je eigen schuld, zonnebloem," sprak de stokroos. „Je had niet uit trots moeten proberen steeds de hoogste te blijven. Als je naar het kleine viooltje gekeken had, in plaats van naar mij, was je nooit zo hoog geworden en had je je mooie bloemkroon kunnen behouden. Zorg nu maar, dat je tweede knop niet boven het schuurtje uitgroeit."

„Je hebt gelijk, stokroos," sprak de zonnebloem. „Het is mijn eigen schuld. Hoogmoed komt voor de val. Ik zal je wijze raad opvolgen."

De stem van de zonnebloem klonk nu heel anders, niet zo trots en onvriendelijk meer. En zo kwam er én voor de zonnebloem én voor het viooltje nog een heel prettige tijd, want de tweede knop van de zonnebloem kwam uit en bleef behouden.

En elke dag praatten nu het viooltje en de zonnebloem, die eerst als zaadjes zo dicht naast elkaar hadden gelegen en nu vlak naast elkaar groeiden en bloeiden, heel prettig met elkaar.

* * *

De zonnebloem sprak nooit meer over zichzelf, maar genoot nu, evenals het viooltje, van de dingen rondom haar.

STIEN VALK

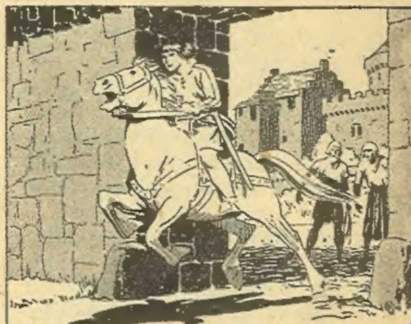

PRINS VALIANT
RIDDER ZONDER VREES
door HAROLD R. FOSTER

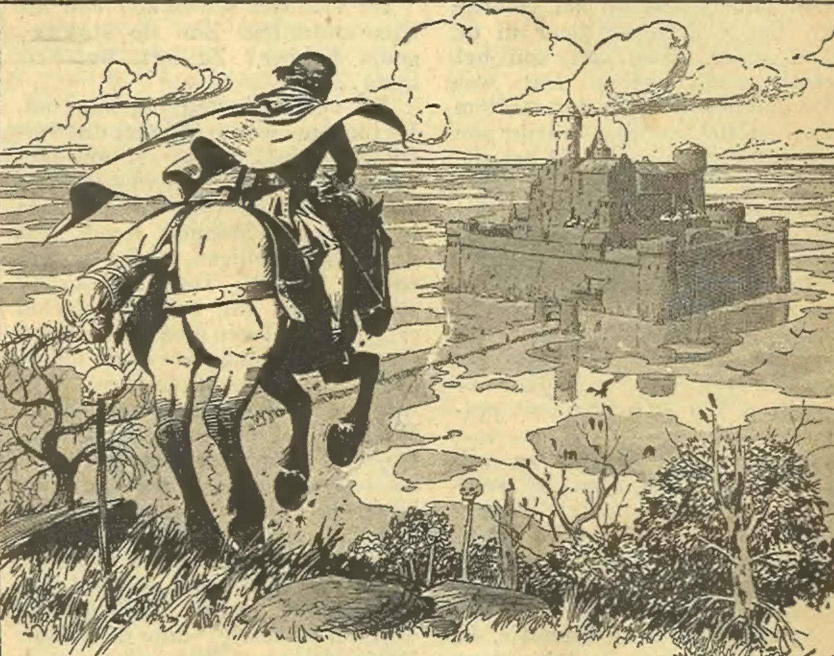

KITTY MUIS EN HAAR HOND

DOOR BRANDON WALSH

BONT ALLERLEI

MEESTER SLURF Meester Slurf maakt op zijn eentje een uitstapje. Plomp, plomp, plomp gaan zijn dikke poten en z'n oren flappen dat het een lust is. Wie meester Slurf is? Maak maar gauw de vakjes met een puntje er in zwart en dan weten jullie 't wel.

Oplossingen vorig nummer

STERPUZZLE

1. Brok. 2. Boot. 3. Beuk. 4. Bont. 5. Berk. 6. Bakt. 7. Balk. 8. Biet. 9. Blik. 10. Best. 11. Beek. 12. Bast. 13. Bank. 14. Buit. 15. Boek. 16. Beet.

CLOWNPUZZELTJE

Hier zijn twee oplossingen.

```
      1                   1
   8     9             9     7
 6         4         5         6
2   7   5   3       2   8   4   3
```


TIEN-WOORDENSPEL

Circus-tent! Wie van jullie kent ze niet! Maar nu iets anders. Je moet met de letters van dat woord, tien andere woordjes maken van minstens vier letters. Natuurlijk kun je 'r veel meer maken, maar ze moeten achtereenvolgens voldoen aan de volgende omschrijving.

1. Een getal. — 2. Een student. — 3. Een dier. — 4. Een werkwoord. — 5. Een kledingstuk. — 6. Een hemellichaam. — 7. Vogelverblijf. — 8. Een voertuig. — 9. Een muntstuk. — 10. Worden bloemen in gekweekt.

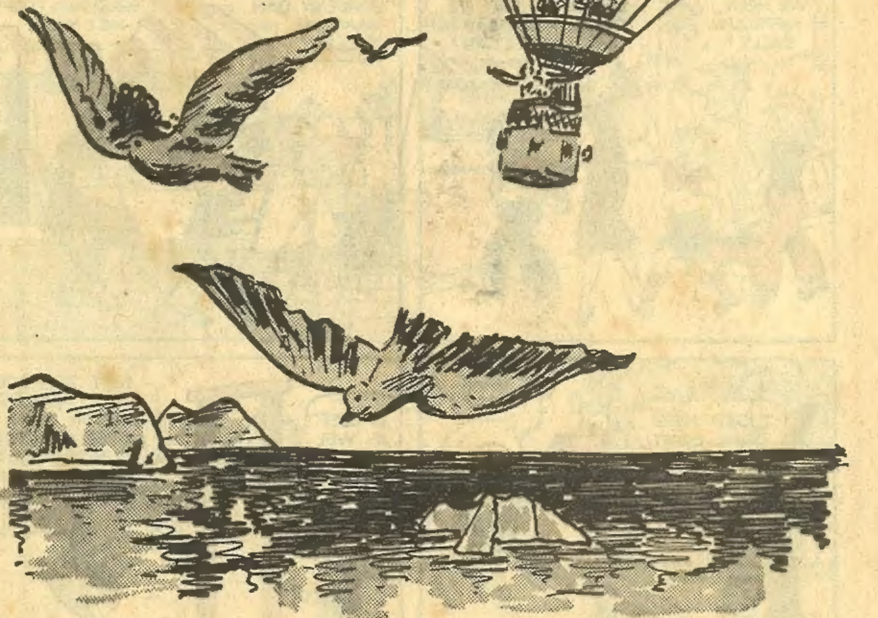
VLIEGEN: *Vroeger en Nu*

21. DE TRAGEDIE DER EERSTE POOLVLUCHT

In Juli 1897 begaf de Zweedse geleerde Salomon A. Andree zich samen met zijn gezellen Knut Fraenkel en Nils Strindberg aan boord van een ballon, om ermee naar de Noordpool te reizen. De expeditie werd betaald door den koning van Zweden, door dr. Alfred Nobel en baron Dickson.

Twee dagen na hun vertrek ontving men per postduif een kort bericht. Dan niets meer.

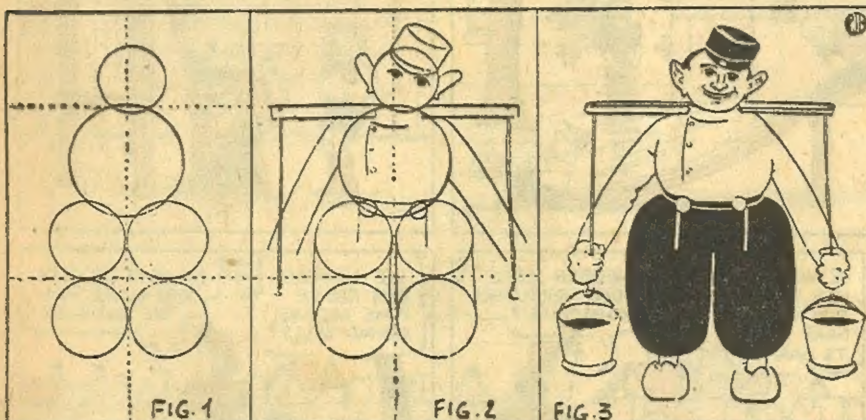
Het zou duren tot Augustus 1930, voordat men nog iets over die expeditie zou horen, nadat een Noorse troep poolreizigers de bevroren overblijfselen der drie mannen had gevonden op het Witte Eiland, ergens tussen Frans Jozefland en Spitsbergen. De wind had hun ballon „Omen" ver naar het oosten doen afdrijven. Op een gegeven ogenblik hadden ze moeten dalen en nog voordat ze de weg naar hun voorraadbasis hadden kunnen aanvangen, waren ze ten offer gevallen aan honger en koude. Drieëndertig jaar later vond men hun bevroren maar goed bewaarde lichamen in de buurt van hun laatste kamp, samen met een beknopte beschrijving van hun tocht. Eens te meer was het bewezen, dat pionierswerk maar al te vaak met de dood moet worden betaald.

✚ PLAATS VAN HET ONGELUK
◎ POOL

Volgende week no. 22:
De eerste Engelse zweefvliegers.

VLUG EN HANDIG TEKENEN

We maken samen eens een leuk Volendammertje. Het is helemaal niet moeilijk. Er komen maar 6 cirkeltjes aan te pas. Een voor 't hoofd, een groter voor 't bovenlichaam en 4 kleine voor de rest. Die vier laatste dienen voor de beroemde pofbroek. Je begint met het trekken van drie hulplijnen. Aan de hand hiervan teken je de lijnen van figuur 2 en dan vlak je alles wat overbodig is, maar weg. Dan pas begin je zachtjes aan af te werken. Veel succes ermee.

KUNSTJE MET DOMINO-STENEN

Om te beginnen leg je de dominostenen op 'n rij, maar met de zwarte kant naar boven. De volgorde van links naar rechts moet zo zijn: eerst dubbel zes, dan zes om vijf, dan een steen met tien, vervolgens een met negen ogen, enz. — tot dubbel blank. De rest kan dan willekeurig volgen. Nu vraag je aan iemand, aan wien je dit kunstje wilt vertonen, of hij enkele stenen van de rechterkant van de rij naar de linkerkant wil verplaatsen. Zélf mag je daar dan niet bij zijn; dus je gaat even de kamer uit, of je draait je even om. Wanneer de stenen aldus verplaatst zijn, keer je naar 't spel terug, om nu van links naar rechts dertien stenen af te tellen, waarbij je dan de dertiende steen omdraait. Zoveel ogen als deze steen heeft, zoveel stenen zijn er verlegd.

Natuurlijk dien je er voor te zorgen, dat 't op volgorde leggen der éérste stenen, en 't aftellen van de dertiende steen niet te veel de aandacht trekken.

SJORS VOORZITTER VAN DE REBELLEN-CLUB

EEN VROOLIJKE MIDDAG!

77

